

SILLABUSZ

I. Általános információk			
Intézmény neve	Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad		
Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar		
Tanszék	Humántudományi Tanszék		
Szak	Szociológia		
Tantárgy	Vallásszociológia (SOC3204)		
Szemeszter (1-6)	6		
Kreditek	5		
Besorolás (aláhúzendő)	<u>Kötelező</u>	Opció	Fakultatív
II. Heti óraszám			
Előadás	Szeminárium	Labor	Gyakorlat
2	1		
III. Tantárgy oktatója vagy oktatói			
Tevékenység:	Név	Beosztás	Tanszék
Előadás	Dr. Tolnai Tímea Katalin	adjunktus	Humántudományi
Szeminárium	drd. Varga Lilla-Zsuzsanna	adjunktus	Humántudományi
Labor			
Gyakorlat			
IV. A tantárgy célkitűzései			
<p>Általános célkitűzések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók érzékenyítése a vallásossághoz kapcsolódó folyamatok iránt a társadalomban. • A vallásos manifesztumok társadalmi kontextusának megértése. <p>Sajátos célkitűzések: A vallásszociológia tárgy oktatásának célja a vallás társadalmi szerepének szociológiai értelmezése, a vallások megjelenési formáinak és a vallási gondolkodás jellegzetességeinek bemutatása, valamint az ezzel kapcsolatos fogalmak, elméletek és tényismeretek elsajátítása.</p> <p>A tantárgy keretében kiemelten foglalkozunk a vallásszociológia klasszikusaival és fogalmi alapjaival, a funkcionalisták vallás-fogalmával. Megismerkedünk a különböző vallási közösségekkel, valamint a vallás és a modern világ szerepével is. A kurzus során megismerkedünk a szekularizáció fogalmával és megjelenési formáival, valamint az egyházzsociológia alapfogalmaival, mint szekta, egyház, kultusz, denomináció és intézményesülés.</p> <p>Kapcsolódó tantárgyak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy témájában, megközelítéseiben épít az alapképzés általános szociológia témájú tárgyaira. 			
V. Kompetenciák			
<p>Szakmai kompetenciák: Megfelelő támpontot adjon ahhoz, hogyan lehet a vallással összefüggő jelenségeket és szakmai kérdéseket vizsgálni és elemezni, valamint fejlessze a hallgatók szakszociológiai szemléletét, és bővítse tárgyi ismereteit.</p> <p>Általános kompetenciák: Komplex szövegértés, komplex jelenségek dekonstruktív elemzése, társadalmi tájékozottság</p>			
VI. A. A tantárgy tartalma – Előadások			
Hét	Témakör	Óraszám	

1.	<p>Téma: Bevezető</p> <p>Kulcsszavak: alapfogalmak, vallás szerepe a társadalomban</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet; Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	4
2.	<p>Téma: A vallások szociológiájának tudományos státusza. Módszertani ateizmus</p> <p>Kulcsszavak: tudományos megközelítés, társadalomtudományi státusz</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	2
3.	<p>Téma: A vallás fogalma szociológiai szempontból</p> <p>Kulcsszavak: közösség, társas hiedelmek, társas együttlét, értékrendek</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	2
4.	<p>Téma: A vallás és a társadalom a szociológia klasszikus elméleteiben.</p> <p>Kulcsszavak: Auguste Comte, Saint Simone, Max Weber, Durkheim</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	2
5.	<p>Téma: Vallás és korszerűség. A szekularizáció jelensége</p> <p>Kulcsszavak: szekularizáció, társadalmi változás</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	2
6.	<p>Téma: A vallás fogalma szociológiai szempontból</p> <p>Kulcsszavak: társadalmi hatások, társadalmi dinamika, csoportelméletek</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	2
7.	<p>Téma: Vallás globális szinten</p> <p>Kulcsszavak: monoteizmus, politeizmus, politikai vallási filozófiák</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Bentzen, J.S. (2018). <i>Why are some societies more religious than others?</i> UC Press, Copenhagen http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf</p>	2

8.	<p>Téma:Vallás európai szinten</p> <p>Kulcsszavak: judaizmus, kereszténység, antik örökség, szervezetek</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Casanova, J. (2007). <i>Re-thinking socialization</i>. NYU Press, New York https://www.uef.fi/documents/661547/931509/03_Casanova_Secularization.pdf/c30fd487-a56c-4478-9eb3-5d336626bc0b</p>	4
9.	<p>Téma: Helyi vallásosság</p> <p>Kulcsszavak: családi minták, szocializációs minták, lokális hagyományok</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Casanova, J. (2007). <i>Re-thinking socialization</i>. NYU Press, New York https://www.uef.fi/documents/661547/931509/03_Casanova_Secularization.pdf/c30fd487-a56c-4478-9eb3-5d336626bc0b</p>	2
10.	<p>Téma: A szekularizáció perspektívája a vallási jelenség természetének értelmében.</p> <p>Kulcsszavak:értékválság, digitalizáció, individualizáció</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Casanova, J. (2007). <i>Re-thinking socialization</i>. NYU Press, New York https://www.uef.fi/documents/661547/931509/03_Casanova_Secularization.pdf/c30fd487-a56c-4478-9eb3-5d336626bc0b</p>	2
11.	<p>Téma: Globális vallásosság</p> <p>Kulcsszavak: közösségi média, makrotrendek, interpretációk</p> <p>Bibliográfia: Szilágyi, G.-Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet Casanova, J. (2007). <i>Re-thinking socialization</i>. NYU Press, New York https://www.uef.fi/documents/661547/931509/03_Casanova_Secularization.pdf/c30fd487-a56c-4478-9eb3-5d336626bc0b</p>	2
VI. B. A tantárgy tartalma – Szemináriumok (vagy labor, gyakorlat)		
Hét	Témakör	Óraszám
1. hét	<p>Téma: Bevezető fogalmak, Durkheim és Weber vallásértelmezése</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): témaválasztás</p>	4
2. hét	<p>Téma: Vallásosság és hit: a vallásosság dimenziói</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalom olvasása, szemináriumi dolgozat bemutatása</p>	4
3. hét	<p>Téma: Népi vallásosság; a vallás hivatalossá tétele</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalom olvasása, szemináriumi dolgozat bemutatása</p>	4
4. hét	<p>Téma: A vallásos közösségek szociológiája: természetes és választható közösségek; integráció a vallásos közösségekbe; vallási kapcsolatok</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalom olvasása, szemináriumi dolgozat bemutatása</p>	4
5. hét	<p>Téma: A vallási életet befolyásoló tényezők: a gazdasági élet és a vallás; közötti kapcsolat; egyház és állam közötti kapcsolat</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalom olvasása, szemináriumi dolgozat bemutatása</p>	4
6. hét	<p>Téma: Vallás és modernitás: vallási szabadság; vallási pluralizmus; szekularizáció</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalom olvasása, szemináriumi dolgozat bemutatása</p>	4

7. hét	Téma: Vallásvizsgálat és a vallásosság mérése a szociológiában A hallgató kötelezettségei (feladatai): szakirodalom olvasása, szemináriumi dolgozat bemutatása	4
--------	---	---

VII. Bibliográfia

Szilágyi, G., Tolnai, T. (2005). Vallásszociológia. PKE Egyetemi jegyzet, p- 5-41

Chaves, M. (2014). *Secularization as a Declining Religious Authority*. University of Notre Dame Press, Boston, p.7-19,
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.475.6488&rep=rep1&type=pdf>

Casanova, J. (2007). *Re-thinking socialization*. NYU Press, New York, p. 1-26, Accesibil online: https://www.uef.fi/documents/661547/931509/03_Casanova_Secularization.pdf/c30fd487-a56c-4478-9eb3-5d336626bc0b

Bentzen, J.S. (2018). *Why are some societies more religious than others?* UC Press, Copenhagen, Accesibil online: http://web.econ.ku.dk/bentzen/Bentzen_religiosity_version2.pdf

Bögre Zs.: Vallásosság és identitás: élettörténetek a diktatúrában : 1948-1964, Dialóg Campus Kiadó, 2004

Gereben F., Tomka M.: Vallásosság és nemzettudat: vizsgálódások Erdélyben, Kerkai J. Egyházzsociológiai Int., 2000

Tomka M.: A legvallásosabb ország? Vallásosság Szatmárban, Erdélyben, Romániában, PPKE BTK Szociológia Int., Budapest, 2005

Némedi D.: Klasszikus szociológia, 1890-1945, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005

Weber, M.: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme, Gondolat, Budapest, 1982

VIII. Tantárgyi követelmények

Jelenlét (előadás)	30%
Jelenlét (szeminárium)	50%

A hallgatók által teljesítendő feladatok:

- A hallgatók feldolgoznak egy-egy, a társadalmi megismerés tárgykörébe tartozó folyamatot, annak szakirodalmi vetületeivel, és interkatív tantermi vita esetében megvitatják a folyamat egyes mozzanatait.

IX. Osztályzat

Értékelés formája	Értékelés módja (írásbeli, írásbeli és szóbeli, szóbeli, teszt, gyakorlat stb.)	Százalék az érdemjegyből
Félév végi értékelés	Beadandó dolgozat	50%
Szeminárium tevékenység értékelése	Szemináriumi aktivitás, szemináriumi bemutató, szemináriumi dolgozat	50%

Dátum: 2025.10.21.

Oktató(k):
Dr. Tolnai Tímea Katalin

drd. Varga Lilla-Zsuzsanna